

Forslag til folketingsbeslutning om klimatiltag via effektivisering af bustransport og andre trafikale tiltag

Folketinget pålægger regeringen at fremlægge konkrete forslag til, hvorledes en række effektiviseringstiltag af transportsystemet kan bidrage til at reducere trafikens CO₂-udledning.

Bemærkninger til forslaget

Dette beslutningsforslag udgør et af flere som tilsammen udgør en pakke, som sigter på at reducere transportområdets klimabidrag. Skiftende regeringer har svigtet at gøre en indsats for at reducere transportsektorens klimabidrag, selvom det ikke har skortet på rapporter, som gennem årene har peget på konkrete tiltag, som derefter blot er lagt på hylden eller syltet.

I dette forslag er fokus på forskellige effektiviseringstiltag som vil have en positiv klimaeffekt.

I det følgende præsenteres et udsnit af mulige tiltag, som er hentet fra den ikke offentliggjorte rapport fra 2015 fra Transportministeriet "Roadmap for udfasning af fossile brændstoffer".

Hurtigbusser i nødspor. Dette tiltag går ud på at indføre hurtigbusruter, der benytter nødsporerne på motorvejene. Hensigten er at opnå en forbedring af den kollektive trafik på nogle længere strækninger, der ikke i forvejen betjenes med tog. Hvis man tillader hurtigbusser i nødspor, bliver det mere attraktivt at benytte busser på særligt de længere ture, frem for egen bil, og vil derfor give en netto reduktion i energiforbrug. Endvidere vil det på den korte bane kunne udnyttes til en øget omstilling til vedvarende energi, da det er lettere at omstille køretøjsflåder som busser fremfor at omstille personbiler. Tiltaget vil endvidere være trængselsreducerende i det omfang da der bliver mere plads på vejene.

Bus Rapid Transit (BRT) i de største byer. Dette tiltag går ud på at etablere Bus Rapid Transit (BRT) i centrale byområder med særlig stort passagerpotentiale. BRT er en busbetjening, hvor komfort, hastighed og kapacitet omtrent svarer til niveauet for en letbaner. Tiltaget reducerer energiforbruget ved at øge overflytningen fra personbiler til kollektiv transport. Som ovenstående forslag vil tiltaget have en positiv effekt på omstillingen til vedvarende energi, da det er lettere at omstille køretøjsflåder som busser frem for personbiler.

Bedre fremkommelighed, herunder busbaner og fremrykkede perroner. Dette tiltag indebærer udbygning med flere busbaner, signalregulering i vejkryds og fremrykkede perroner, hvor busser prioriteres frem for anden trafik. Det vil typisk være relevant i centrale byområder med intensiv busdrift. Tiltaget gør kollektiv transport mere attraktivt og kan dermed øge overflytningen fra anden vejtransport. Også her vil tiltaget have en positiv effekt på omstillingen til vedvarende energi, da det er lettere at omstille køretøjsflåder som busser frem for personbiler.

Skolebusser. Skolebusser kan hente og aflevere større grupper af børn og dermed nedbringe antallet af køreture for forældrene. Skolebusser er på nuværende tidspunkt mest udbredt i udkantsområder, men en større udbredelse har potentiale til at reducere energiforbruget. Der er aktuelt ingen kortlægning af omfanget af skolebusser i dag, og dermed heller ikke af potentialet for at reducere energiforbruget. Også her vil tiltaget have en positiv effekt på omstillingen til vedvarende energi, da det er lettere at omstille køretøjsflåder som busser frem for personbiler.

Videreførelse af buspuljer. Dette tiltag går ud på at forlænge de statslige puljer: Fremkommelighedspuljen, der udløb i 2013 og Passagerpuljen der udløb i 2011. En genoprettelse af disse puljer kan medvirke til at fremme hovedsagelig den kollektive bustrafik. Effekten vil være øget overflytning af passagerer til kollektiv

transport. Midlerne kan desuden støtte projekter, der direkte støtter udviklingen af transportformer, der kører på vedvarende energi og dermed fremme omstilling til vedvarende energi.

Cykelleasing på time/dagsbasis ved stationer. Tiltaget går ud på at etablere leasing af cykler på time- eller dagsbasis på jernbanestationer. Formålet er at opnå bedre mulighed for at komme fra afstigningsstationen til det egentlige bestemmelsessted og tilbage igen ved hjemrejse. Tiltaget vil sænke energiforbruget og herudover forbedre mobiliteten.

Parkér og rejs. Ved at anlægge parkeringsanlæg med høj kapacitet ved togstationer i oplandet bliver det attraktivt for bilpendlere at parkere bilen ved togstationen, samt at benytte kollektiv trafik på en del af vejen til f.eks. arbejdspladsen. Tiltaget vil bidrage til at reducere energiforbruget og kan reducere trængsel hvilket vil have en positiv effekt på mobiliteten.

Vognbaner forbeholdt samkørsel. Med tiltaget anvendes deciderede samkørselsbaner forbeholdt biler med mere end én person i. Samkørselsbanerne etableres som udgangspunkt uden at udvide det samlede antal vognbaner. Tiltaget kan skaleres ved f.eks. at tillade samkørsel i busbaner med begrænset anvendelse. Effekten på energiforbruget afhænger af hvor mange bilister og dermed biler der fjernes fra de andre baner.

Kørselsordninger til børnehave/skole/fritid. Fremme af kørselsordninger til børnehaver, skole- og fritidsordninger samt f.eks. fritidsaktiviteter kan f.eks. ske gennem en forbedret koordinering, mens økonomisk incitamentsfremme også er en mulighed. Ved at erstatte privatbilismen med kørselsordninger kan opnås energibesparelser.

Udbredelse af delebilsordninger. Et tiltag kan være et pilotforsøg og oplysningsindsats om delebiler, et landsdækkende netværk af delebiler (f.eks. ved stationer), samt et tiltag med forbedret koordinering og reservation af delebiler. Studier viser, at delebilister samlet reducerer kørselsforbruget i forhold til en situation uden delebiler.

Pålæg kommuner og stat at benytte delebiler i bilparken. Ved at pålægge offentlige myndigheder at benytte eksisterende delebilsordninger eller lave egen delebilsordning kan fleksibiliteten i ordningerne øges, og giver f.eks. mulighed for at offentlige biler kan bruges til private formål om aftenen eller i weekenden, når færre offentlige biler er i brug.

Pålæg kommuner at oprette delebilsparkeringspladser på centrale P-pladser. Ved at pålægge kommuner at oprette delebilsparkeringspladser på centrale P-pladser sikres nem adgang til parkering for delebiler og dermed fremme brugen heraf.

Bedre cykelinfrastruktur i forbindelse med stationer. Tiltaget har til formål at sikre bedre planlægning af cykelinfrastrukturen omkring stationerne, så der opnås et større opland for den kollektive trafik. Forbedringerne kan f.eks. inkludere bedre cykelstier mellem beboelseskvarterer og stationerne, bedre parkeringsforhold ved stationer samt cykelpendlerordninger, hvor arbejdspladser stiller cykler til rådighed for medarbejdernes ture mellem arbejdsplads og station. Tiltaget vil spare på energiforbruget, vil få flere til at vælge den kollektive trafik frem for bil og samlet forbedre den generelle mobilitet samt bidrage positivt til omstillingen til vedvarende energi.

Cykelvenlige arbejdspladser. Tiltaget går ud på at få virksomheder til at arbejde målrettet med at forbedre medarbejderes, kunders og gæsters muligheder for og incitamenter til at bruge cyklen både på arbejde og i fritiden. Tiltaget vil have samme effekt som ovenstående forslag.